

jímavé jest stanovisko autorovo k problémům měnovým podle jednotlivých období: společné měny, měnové rozluky, dvojího období stabilizačního a období deflačního. Posledním je období konsolidační, kdy se ujímá svého úkolu Národní banka, kdy jednalo se o úmoru státního dluhu. Druhý oddíl pojednává o státním hospodářství a rozpočtové politice. Má opět dvě části, z nichž první obsahuje hospodářství rozpočtové v užším smyslu. Probrán je zde vývoj finančního zákona a sestaven číselně i graficky nejen vlastní rozpočet, nýbrž i účetní uzávěrka. Část druhá, obsahující příjmovou stránku státního hospodářství, dělí se na dobu před a po finanční reformě, pokud se týká daní příjmových. Autor přihlíží ovšem také k výnosu dávek. Význam tu má uvedená statistika. V třetím oddíle pojednává autor obsírně o kreditní politice státní, t. j. o státním dluhu. Rozlišuje dluhy převzaté po bývalém Rakousko-Uhersku mimo válečné půjčky. O těchto pojednává zvlášť. Dále řeší oprávněnost požadavků platiti dluhy revoluční a poplatek osvobozovací a jakým způsobem byl majetek státní rozmnožen. Autor dochází nepřímo k závěru, že tak zv. osvobozovací poplatek není plně oprávněn.

Poslední partii knihy zaujímá celkový vývoj státního dluhu v časovém postupu, zejména se zřetelem na státní dluh, vyplývající z vlastního rozpočtového hospodářství státního. Tyto výklady na 44 stranách podávají chronologický vývoj podle jednotlivých let.

Kniha přichází právě dnes včas, v době, kdy nutno zpytovatí svědomí, zda finanční hospodářství bylo vedeno vždy obezřetně a na prospěch státu.

Dr. Reichert.

Dr. J. Schlenz: Das interkonfessionelle Gesetz der Tschechoslowakei v. 23. April 1925, Nr. 96, erläutert und mit den geltenden Kirchengesetzen verglichen von, Praha, 1932. Nákladem vlastním. Zvláštní otisk z »Katholiken-Korrespondenz« 1932, seš. 6.—9. Str. 22. — Profesor pražské německé university, Dr. Schlenz, známý mimo jiné již ze spisu *Das Kirchenpatronat in Böhmen* (Praha, 1928; z německých recenzí viz *Stutzov* v *Deutsche Literaturzeitung* roč. 1928, seš. 40., str. 1973 a násl., z českých *Buškov* v »Bratislavě« II-1928, str. 783 a násl.), předkládá letos veřejnosti výklad k československému interkonfesionálnímu zákonu z 23. dubna 1925, č. 96 Sb. z. a n., k účelům praktickým. Především krátký úvod o hlavních rysech tohoto zákona, zejména o rovnosti osob bezkonfesionálních s osobami náležejícími k určitému náboženskému vyznání, přikročuje k vlastní práci, již se zřetelem na rozdělení zákona samotného dělí na sedm částí. V první části probírá spisovatel předpisy o náboženském vyznání dětí, v druhé předpisy o změně náboženského vyznání, resp. jejím určení. Tyto dvě části vztahují se na první část interkonfesionálního zákona (§§ 1—6). Třetí část Schlenzova spisku týká se výkonu bohoslužby a duchovní správy (§ 7 i. z.), část čtvrtá příspěvků a plnění (§§ 8 a 9), část pátá pohřbívání (§ 10). Předpisy o nedělích a svátcích (§§ 11—14) jsou vyloženy v části šesté s poukazem na zákon z 3. dubna 1925, č. 65 Sb. n. a n. a na dřívější zákony a výnosy, jež jsou dosud v platnosti. Část sedmá obsahuje společná ustanovení (§§ 15 a 16).

Každou část svého spisku srovnává prof. Schlenz s příslušnými ustanoveními církevního práva katolického a prostě objektivně líčí, v čem se předpisy církevní liší od platného práva státního. Ke konci se vážně pozastavuje nad ustanovením §u 15 i. z., podle něhož »náboženským vyznáním podle tohoto zákona rozuměti jest i stav »bezvyznání«. Toto zrovnoprávnění pokládá Schlenz za »auffallende Rechtsanschauung« a shledává rozpor s ústavní listinou, jejíž § 124 stanoví zásadu: »Všecka náboženská vyznání jsou si před zákonem rovna«. Rovnost bezkonfesionality s pozitivním náboženským vyznáním je podle prof. Schlenze v odporu s duchem ustanovení §u 124 úst. listiny.

Autor spisku je katolickým teologem, jako vědec shledává některé nedostatky a vady našeho zákona o vzájemných poměrech nábožen-

ských vyznání.*) To však nijak nevadilo objektivnosti, se kterou je jeho práce psána. Spisek prof. Schlenze bude v praxi jistě velmi upotřebitelný a neškodilo by, jestliže by vyšel také v jazyku českém.

K.

JUDr. Emanuel Grégr. O přístavu. Studie z československého práva plavebního. Nákl. knihkupectví J. Otto, společnost s r. o., filiálka v Bratislavě. Stran 62. Cena Kč 8.—. — Autor si vzal za úkol jednu z nejzajímavějších otázek veřejného práva plavebního, která dosud samostatně nebyla zpracována. Proto má publikace také potud zásluhu, že v ní jsou zpracovány prameny po různých sbírkách roztroušené.

V úvodu a hlavě I. rozebírá pojem, účel a druhy přístavů, jejich místní rozsah a zařízení. Následují všeobecné zásady pro používání přístavů. Hlava II. jedná o přístavní správu, její organizaci a působnost. Jak je postaráno o ochranu přístavu. Hlava III. obsahuje pojednání o přístavním ruchu, přistávání plavidel, manipulaci a obchodních úkonech v přístavu a odjezdu lodi. Hlava IV. pojednává o přechodném pobytu plavidel v přístavu a přezimování. Hlava V. vypočítává poplatky, které se platí z místa, za úkony spojené s překládáním a uskládáním zboží, t. j. manipulační a poplatky za uschování. Poslední kapitola VI. jedná o vyloučení náhrady škod státem. Zajímavá jest konstrukce »vyšší moci« a její příklady uvedené v přístavních řádech, dunajském, holešovickém, Ústí n. L. a Podolí.

Ke konci knihy je připojen soupis pramenů, kterých je hezká řada. Škoda, že nebyl připojen rejstřík, který by hledání usnadňoval, ježto kniha má nejen význam theoretický, ale i praktický, zejména pro rejdaře a plavební společnosti. Není snad daleká doba, kdy bude u nás zapotřebí právníků — praktiků ve věcech plavebních.

Dr. Reichert.

Annuaire de l'Association internationale pour la protection de la propriété industrielle. — 34 ročník, č. 3, 2 serie. — Nakl. Librairie classique Eugène Belin, Paris 1931. — Stran 527 — cena neudána. — Mezinárodní sdružení pro ochranu živnostenského vlastnictví jehož československá odbočka má sídlo v Praze, vydalo publikaci, týkající se jednání a prací mezinárodního kongresu v Budapešti, který se tam konal od 9. do 14. června 1930.

Úvodem k této publikaci jsou stanovy Mezinárodního sdružení z r. 1897, které byly roku 1927 přehlednuty a upraveny. Další stránky zabírá kongresový řád a výčet členů kongresového výboru, mezi nimiž zasedá mnoho osobností o obor ochrany živnostenského vlastnictví velice zasloužilých.

Z kongresových prací, kterých byla podána celá řada, budou nás nejvíce zajímati práce podané československými účastníky.

K otázce mezinárodní ochrany děl uměleckých použitých v průmyslu, podal sjezdový referát Dr. Jan Löwenbach, advokát v Praze. Ke thematu ohledně odkladu priority v případech, kdy nastala vis maior, podal práci Doc. Dr. Ing. O. Fuchs, úř. oprávněný civ. tech. z Brna, který pojednal také o demarších u diplomatických zástupců v zemi sídla zájemcova. O obnově patentů napsal Dr. Ing. J. Vojáček, patentní zástupce v Praze. O podrobném nápodobení vzorků a částí oddělených od strojů, k ochraně neohlášených, napsal referát Dr. O. Gellner, advokát v Praze. Na thema, zda by bylo možno provést pouze přepis známky, podal vyjádření Dr. J. Zenkl, zástupce fy. Maggi v Praze. Jako poslední z československých členů budapešťského

*) Se stanoviska církve katolické vykládá předpisy interkonfesního zákona také J. Pejška v právě vyšlé první české teologické učebnici církevního práva (Církevní právo, I., 1932) str. 186 a násl. Také on shledává nepřeklenutelný rozpor mezi ustanoveními zákona a právem kanonickým, avšak hned s počátku připomíná (str. 186): »Státní správe nejde nikterak o dogmatické otázky, nýbrž o svorné soužití náboženských konfesí, na půdě státní usedlých.«